

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE GENELİ

2008 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında ihtiyaç duyulan meslekleri belirlemek, önümüzdeki dönemlerde istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekleri tespit etmek, İşgücü piyasasında meydana gelen değişim ve gelişmeleri izleyerek, bu değişim ve gelişmelerin işgücü ihtiyacı üzerindeki etkisini ortaya çıkartmak ve alınması gerekli önlemleri belirlemek amacıyla Türkiye İş Kurumu ve Sosyal Paydaşlarca 2008 yılında “İşgücü Piyasası Bilgileri Anketi” uygulanmasına karar verilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Anketi” 4 sorudan oluşmuştur. Anket elektronik ortamda <http://anket.iskur.gov.tr> adresinde bulunmuş ve işverenlerimiz internet üzerinden bu anketi doldurmuşlardır.

Bu çerçevede, 20 Ekim - 5 Aralık 2008 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Anketi” uygulanmaya çalışılmıştır.

Türkiye Geneline toplam **71.001** işyeri anketi doldurmuştur. Bu işyerlerinin **44.592** tanesi 1-9 kişi arası istihdam eden işyeri, **26.409** tanesi 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleridir. 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin **7.224** tanesi 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleridir.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, İller ve Türkiye Geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarına ve Sosyal Paydaşlarımıza teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

SEKTÖR ADI	TOPLAM				1-9 İSTİHDAMLİ İŞYERLERİ				10 + İSTİHDAMLİ İŞYERLERİ			
	İŞ YERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM	İŞ YERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM	İŞ YERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Toptan ve Perakende Ticaret	19.140	218.089	89.848	307.937	13.865	26.416	7.693	34.109	5.275	191.673	82.155	273.828
Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	2.882	132.144	82.435	214.579	987	2.126	1.153	3.279	1.895	130.018	81.282	211.300
Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güven.	3.091	118.625	36.615	155.240	1.349	2.978	1.469	4.447	1.742	115.647	35.146	150.793
Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	6.390	110.832	37.786	148.618	4.786	7.514	3.716	11.230	1.604	103.318	34.070	137.388
İnşaat	7.443	110.346	6.731	117.077	5.075	13.277	1.155	14.432	2.368	97.069	5.576	102.645
Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	4.471	97.408	18.139	115.547	3.080	5.936	726	6.662	1.391	91.472	17.413	108.885
Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	2.996	87.632	27.527	115.159	1.479	4.003	576	4.579	1.517	83.629	26.951	110.580
Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	2.093	99.673	7.861	107.534	923	2.392	279	2.671	1.170	97.281	7.582	104.863
Oteller ve Lokantalar	4.671	68.171	18.534	86.705	3.285	6.492	1.288	7.780	1.386	61.679	17.246	78.925
Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	3.057	60.033	21.115	81.148	2.297	3.333	1.471	4.804	760	56.700	19.644	76.344
Ulaşım Araçları İmalatı	690	74.030	5.935	79.965	222	624	66	690	468	73.406	5.869	79.275
Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	1.223	56.412	5.821	62.233	385	1.072	125	1.197	838	55.340	5.696	61.036
Makine ve Teçhizat İmalatı	1.107	49.125	9.225	58.350	434	1.340	179	1.519	673	47.785	9.046	56.831
Malı Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	916	25.176	24.782	49.958	552	888	696	1.584	364	24.288	24.086	48.374
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	1.375	20.547	22.925	43.472	885	952	965	1.917	490	19.595	21.960	41.555
Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	1.733	35.633	5.145	40.778	1.110	2.513	285	2.798	623	33.120	4.860	37.980
Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	960	35.810	4.518	40.328	400	1.179	170	1.349	560	34.631	4.348	38.979

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	634	23.161	10.222	33.383	326	795	201	996	308	22.366	10.021	32.387
Enerji Veren Madenlerin Madencilği ve Taşocakçılığı	332	31.075	667	31.742	127	414	50	464	205	30.661	617	31.278
Kimyasal Madde ve Ürünler İle Suni Elyaf İmalatı	573	22.353	5.279	27.632	244	623	144	767	329	21.730	5.135	26.865
Eğitim	1.113	13.095	11.546	24.641	465	780	869	1.649	648	12.315	10.677	22.992
Tarım, Avcılık ve Ormancılık	1.046	20.189	4.319	24.508	722	1.363	177	1.540	324	18.826	4.142	22.968
Enerji Üreten Maddeler Hariç Madencilik ve Taşocak.	604	20.064	1.492	21.556	222	679	71	750	382	19.385	1.421	20.806
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürün. İm.; Bas. ve Yay.	706	16.811	3.823	20.634	332	851	266	1.117	374	15.960	3.557	19.517
Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı	417	18.568	1.464	20.032	183	479	54	533	234	18.089	1.410	19.499
Ağaç Ürünleri İmalatı	585	9.536	916	10.452	379	832	50	882	206	8.704	866	9.570
Deri ve Deri Ürünleri İmalatı	287	6.296	1.484	7.780	141	322	42	364	146	5.974	1.442	7.416
Kok Kömürü, Raf. Edilmiş Pet. Ür. ve Nük. Yak. İm.	147	6.434	510	6.944	77	298	37	335	70	6.136	473	6.609
Balıkçılık	119	1.273	193	1.466	71	149	17	166	48	1.124	176	1.300
Ev İçi Personel Çalıştıran Hane Halkları	189	473	239	712	179	177	57	234	10	296	182	478
Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	11	24	28	52	10	18	21	39	1	6	7	13
TOPLAM	71.001	1.589.038	467.124	2.056.162	44.592	90.815	24.068	114.883	26.409	1.498.223	443.056	1.941.279

Tarım sektöründe 1.165, Sanayi sektöründe 7.969, İnşaat sektöründe 7.443 ve Hizmetler sektöründe 44.424 işyeri olmak üzere toplam 71.001 adet işyeri anketi doldurmuştur. Anketi dolduran işyerlerinin % 37,2'si 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyeridir.

İşyeri sayısı en fazla Toptan Perakende Ticaret sektöründe bulunmaktadır. Toplam işyerlerinin % 27'si Toptan Perakende Ticaret sektöründedir. 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerleri ve 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de en fazla işyeri Toptan Perakende Ticaret sektöründedir.

Toplam çalışan sayısında da ön plana çıkan sektör Toptan Perakende Ticarettir. Hem toplam çalışanların hem de 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerleri ve 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların en fazla istihdam edildiği sektör Toptan Perakende Ticarettir. Toplam çalışanların % 15'i Toptan Perakende Ticaret sektöründedir. 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların % 29,7'si, 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların % 14,1'i Toptan Perakende Ticaret sektöründe çalışmaktadır.

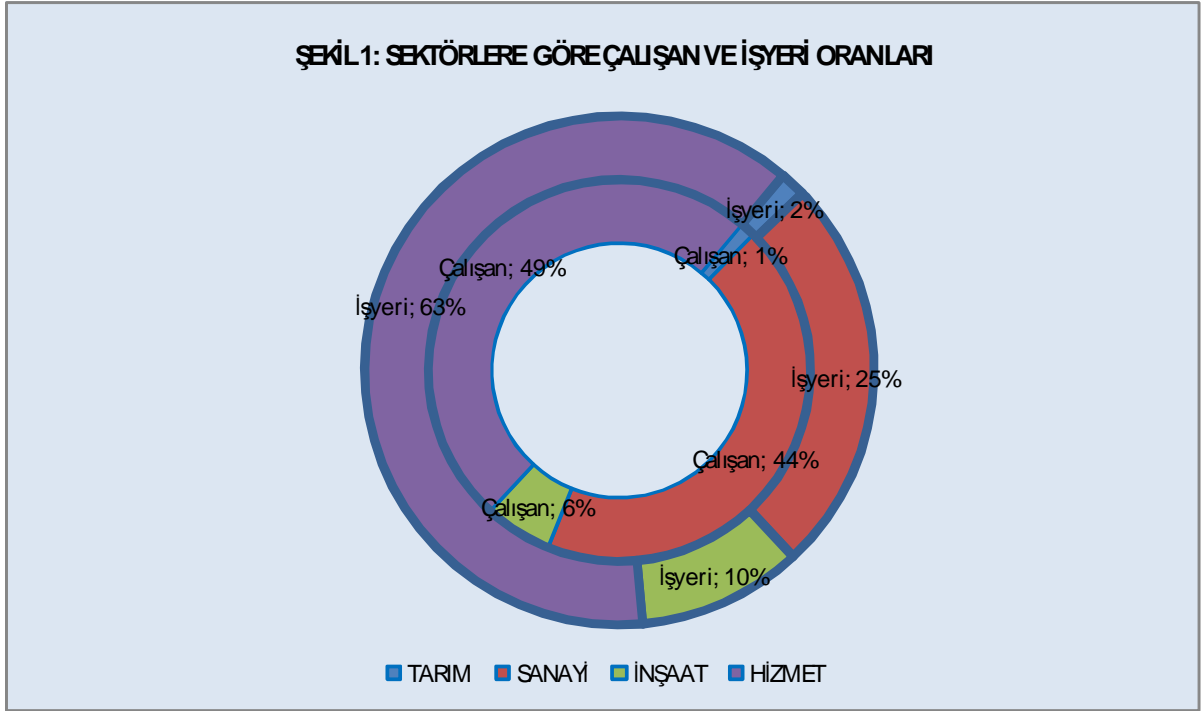
Çalışanların % 77,3'ü erkek, % 22,7'si kadındır. Erkeklerin % 13,7'si Toptan Perakende Ticaret sektöründe çalışmaktadır. Kadınların % 19,2'si Ticaret sektöründe çalışmaktadır. Toplam çalışanlar içerisinde Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler ile Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri sektörlerinde çalışan kadın sayısı çalışan erkek sayısından fazladır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde çalışan erkeklerin % 29,1'i, kadınların % 32'si Toptan Perakende Ticaret sektöründe istihdam edilmektedir. 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışan erkeklerin % 12,8'i, kadınların % 18,5'i Toptan Perakende Ticaret sektöründe istihdam edilmektedir.

Hem 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde hem de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde hem iş yeri sayısı olarak hem de çalışan sayısı olarak Toptan Perakende Ticaret sektörünün ağırlığı görülmektedir. En fazla çalışanın bulunduğu ikinci sektör ise Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektörüdür.

İşyerlerinin % 37,2'si 10 ve daha fazla kişi istihdamlı işyerleri iken, bu işyerleri toplam çalışanların % 94,4'ünü istihdam etmektedir. İşyeri sayısı olmasına rağmen istihdamın ağırlığı 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerindedir.

Toplam çalışan sayısı anketi dolduran işyerleri sayısına bölüldüğünde ortalama olarak bir işyerinde 29 kişinin çalıştığı görülmüştür. Aynı işlem sektör bazında yapıldığında; ortalama çalışan sayısının en yüksek olduğu sektörlerin Ulaşım Araçları İmalatı (116 kişi), Enerji Veren Madenlerin Madenciliği ve Taşocakçılığı (96 kişi) ile Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı (74 kişi) olduğu görülmüştür. Ortalama çalışan sayısının en az olduğu sektörler ise Ev İçi Personel Çalıştıran Hanehalkları (4 kişi) ve Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri (5 kişi) sektörleridir.

Anket uygulana işyerlerinin % 63'ü Hizmetler sektöründe iken çalışanların % 49'u Hizmetler sektöründedir. İşyerlerinin % 25'i Sanayi sektöründe iken, çalışanların % 44'ü Sanayi sektöründedir. İşyerlerinin % 10'u İnşaat sektöründe iken, çalışanların % 6'sı İnşaat sektöründedir. İşyerlerinin % 2'si Tarım sektöründe iken, çalışanların % 1'i Tarım sektöründedir. Sanayi sektöründe işyeri oranına göre daha yüksek oranda kişi istihdam edilirken, diğer sektörlerde işyeri oranından daha düşük oranda kişi çalışmaktadır. Anket dolduran işyerlerinin Sanayi sektöründe daha büyük ölçekli olduğu görülmektedir.

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

TABLO: 2 ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEK ADI	TOPLAM			1-9 İSTİHDAMLI			10 + İSTİHDAMLI		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Genel)	175.611	39.430	215.041	6.622	1.096	7.718	168.989	38.334	207.323
Beden İşçisi (Temizlik)	66.846	17.309	84.155	894	341	1.235	65.952	16.968	82.920
Ambalajcı (Elle)	37.826	13.333	51.159	449	161	610	37.377	13.172	50.549
Büro Memuru (Genel)	25.657	15.298	40.955	894	709	1.603	24.763	14.589	39.352
Beden İşçisi (İnşaat)	36.341	736	37.077	2.390	31	2.421	33.951	705	34.656
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	14.489	22.354	36.843	395	394	789	14.094	21.960	36.054
Satış Elemanı (Genel)	20.785	11.698	32.483	3.056	1.262	4.318	17.729	10.436	28.165
Şoför (Yük Taşıma)	31.762	85	31.847	2.445	7	2.452	29.317	78	29.395
Büro Memuru (Personel)	20.175	10.860	31.035	793	438	1.231	19.382	10.422	29.804
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	26.243	281	26.524	4.681	50	4.731	21.562	231	21.793
Diğer Kasadarlar	12.614	13.881	26.495	46	33	79	12.568	13.848	26.416
Güvenlik Görevlisi	23.230	1.474	24.704	320	6	326	22.910	1.468	24.378
Satış Elemanı (Tanıtım)	17.807	6.740	24.547	3.999	1.217	5.216	13.808	5.523	19.331
Diğer Koruyucu Güvenlik Elemanları	21.815	1.164	22.979	194	11	205	21.621	1.153	22.774
Temizlik Görevlisi	13.853	7.918	21.771	183	242	425	13.670	7.676	21.346
Bankacılık Meslek Elemanı	9.425	10.425	19.850	9	7	16	9.416	10.418	19.834
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine İle)	15.735	2.641	18.376	351	33	384	15.384	2.608	17.992
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	9.054	7.944	16.998	46	42	88	9.008	7.902	16.910
Diğer Madenciler ve Taşocakçılar (Nitelik Gerektirmeyen)	14.122	393	14.515	158	9	167	13.964	384	14.348
Diğer Büro Memurları	9.146	5.211	14.357	667	380	1.047	8.479	4.831	13.310
Diğer Hizmetçiler ve İlgili Hizmet İşçileri	9.755	4.338	14.093	730	381	1.111	9.025	3.957	12.982
Kasiyer	3.164	9.347	12.511	289	207	496	2.875	9.140	12.015

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Perakende Satış Elemanı (Gıda)	8.896	3.472	12.368	532	90	622	8.364	3.382	11.746
Makineci (Dikiş)	4.806	7.479	12.285	76	93	169	4.730	7.386	12.116
Pazarlama Sorumlusu(Alişveriş Merkezi)	9.077	2.999	12.076	905	210	1.115	8.172	2.789	10.961
Muhasebe Meslek Elemanı	6.250	5.688	11.938	1.183	974	2.157	5.067	4.714	9.781
Aşçı	8.380	2.328	10.708	555	198	753	7.825	2.130	9.955
Şoför (Yolcu Taşıma)	10.544	33	10.577	516	4	520	10.028	29	10.057
Diğer Gündelikçiler, Temizleyiciler ve İlgili İşçiler	6.901	3.487	10.388	124	189	313	6.777	3.298	10.075
Garson (Servis Elemanı)	8.832	1.482	10.314	1.347	171	1.518	7.485	1.311	8.796
Plastik Mamuller İmal İşçisi	9.208	820	10.028	243	20	263	8.965	800	9.765
Depo Hamalı	9.731	256	9.987	252	11	263	9.479	245	9.724
Mobilya İmalatçısı	9.606	333	9.939	984	10	994	8.622	323	8.945
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	7.258	2.327	9.585	182	11	193	7.076	2.316	9.392
Diğer Makine Alıştırıcı-Montörleri	9.220	226	9.446	36	1	37	9.184	225	9.409
Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarımcılar	6.724	2.589	9.313	80	53	133	6.644	2.536	9.180
Bilgisayar Operatörü	4.307	4.812	9.119	60	17	77	4.247	4.795	9.042
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	6.216	2.536	8.752	194	37	231	6.022	2.499	8.521
Kalite Kontrolcü	7.032	1.686	8.718	26	9	35	7.006	1.677	8.683
Büro Memuru (Maliyet Hesabı)	4.789	3.873	8.662	963	771	1.734	3.826	3.102	6.928
Diğer Tahmil-Tahliye ve İlgili Yük Taşıma İşçileri	7.936	612	8.548	249	3	252	7.687	609	8.296
Sekreter (Genel)	1.021	7.484	8.505	315	1.817	2.132	706	5.667	6.373
Diğer Kaynakçılar ve Pürmüzcüler	8.193	10	8.203	191	2	193	8.002	8	8.010
Sağlık Memuru	4.107	3.947	8.054	63	93	156	4.044	3.854	7.898
Mekanik Bakım-Onarımcı	7.986	33	8.019	29	0	29	7.957	33	7.990
Diğer Garsonlar, Barmenler ve İlgili İşçiler	7.009	954	7.963	1.458	206	1.664	5.551	748	6.299

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Elektrik Teknisyeni (Genel)	7.188	488	7.676	60	3	63	7.128	485	7.613
Diğer Öğretmenler	3.961	3.705	7.666	67	66	133	3.894	3.639	7.533
Diğer Personel ve Meslek Uzmanları	5.227	1.971	7.198	52	12	64	5.175	1.959	7.134
Elektrik Tamircisi	6.483	585	7.068	317	4	321	6.166	581	6.747
Diğer Bina Bakıcıları	5.230	1.711	6.941	247	94	341	4.983	1.617	6.600
Diğer Nakliye Ve Haberleşme Nezaretçileri	5.830	1.070	6.900	55	6	61	5.775	1.064	6.839
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	5.291	1.492	6.783	72	18	90	5.219	1.474	6.693
Soğuk Kaynak İşçisi	6.680	36	6.716	151	2	153	6.529	34	6.563
Makine Montajcısı (Genel)	6.586	117	6.703	8	0	8	6.578	117	6.695
Piştirici (Bisküvi)	4.548	2.027	6.575	0	0	0	4.548	2.027	6.575
Pazarlamacı	5.142	1.409	6.551	769	123	892	4.373	1.286	5.659
Makine Mühendisi (Genel)	5.838	503	6.341	107	18	125	5.731	485	6.216
Diğer Motorlu Araç Sürücüleri	6.305	15	6.320	933	2	935	5.372	13	5.385
Otobüs Şoförü (Kaptan)	6.140	36	6.176	333	3	336	5.807	33	5.840

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

<http://www.iskur.gov.tr>

İşgücü Piyasası Bilgi Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Tel:0 312 435 35 07

Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 60 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

Toplamda en fazla çalışılan meslekler Beden İşçiliği (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Ambalajcı (Elle) ve Büro Memuru (Genel)’dir. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği (Genel)’dir.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Beden İşçisi (Genel), Satış Elemanı (Tanıtım), Beden İşçisi (Bina İnşaatı) ve Satış Elemanıdır. Erkeklerin en fazla çalıştığı meslekler Beden İşçiliği (Genel) ve Beden İşçisi (Bina İnşaatı) ve Satış Elemanıdır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler Sekreter (Genel), Satış Elemanı (Genel) ve Satış Elemanı (Tanıtım)’dır.

Erkeklerin En Fazla Çalıştığı İlk On Meslek

- ✓ **Beden İşçisi (Genel)**
- ✓ **Beden İşçisi (Temizlik)**
- ✓ **Ambalajcı (Elle)**
- ✓ **Beden İşçisi (İnşaat)**
- ✓ **Şoför (Yük Taşıma)**
- ✓ **Beden İşçisi (Bina İnşaatı)**
- ✓ **Büro Memuru (Genel)**
- ✓ **Güvenlik Görevlisi**
- ✓ **Diğer Koruyucu Güvenlik Elemanları**
- ✓ **Satış Elemanı**

Kadınların En Fazla Çalıştığı İlk On Meslek

- ✓ **Beden İşçisi (Genel)**
- ✓ **El ve Makine Dikişçisi (Genel)**
- ✓ **Beden İşçisi (Temizlik)**
- ✓ **Büro Memuru (Genel)**
- ✓ **Diğer Kasadarlar**
- ✓ **Ambalajcı (Elle)**
- ✓ **Satış Elemanı**
- ✓ **Büro Memuru (Personel)**
- ✓ **Bankacılık Meslek Elemanı**
- ✓ **Kasiyer**

TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞLER			
MESLEKLER	TOPLAM	1-9	10+
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	1.033	17	1.016
Makineci (Dikiş)	810	24	786
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	775	9	766
Büro Memuru (Genel)	672	41	631
Kimyager (Genel)	505	0	505
Elektrik-Elektronik Teknisyeni	474	2	472
Beden İşçisi (Temizlik)	381	8	373
Satış Elemanı	372	37	335
Sınıf Öğretmeni	372	19	353
Hizmetli (Kamu Kuruluşları)	363	113	250
Orman İşçisi	356	0	356
Eğitim Öğretim Görevlisi	343	38	305
Güvenlik Görevlisi	318	32	286
Diğer Koruyucu Güvenlik Elemanları	307	9	298
Yardımcı Hemşire	303	3	300
Şoför (Yük Taşıma)	281	26	255
Diğer Kaynakçılar ve Pürmüzcüler	280	7	273
Büro Memuru (Personel)	266	23	243
Ambalajcı (Elle)	265	1	264
Elektrik-Elektronik Mühendisi	255	2	253
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	242	37	205
Deri Konfeksiyon Teknikeri	240	0	240
Makine Mühendisi (Genel)	230	7	223
Yiyecek İçecek İşletmeciliği Meslek Elemanı	227	7	220
Garson (Servis Elemanı)	226	31	195
Beden İşçisi (Genel)	222	17	205
Satış Elemanı (Tanıtım)	175	37	138
Beden İşçisi (İnşaat)	173	15	158
Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarımcılar	172	50	122
Bayan Terzisi	166	16	150
Aşçı	156	15	141
Pazarlama Sorumlusu (Alışveriş Merkezi)	136	20	116
Gaz Altı Kaynakçısı	132	3	129
CNC Tezgah Operatörü	131	5	126
Mobilya İmalatçısı	127	22	105
Diğer Tahmil Tahliye İşçileri ve İlgili Yük Taşıma İşçileri (Bagaj)	115	0	115
Muhasebe Meslek Elemanı	114	59	55

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Diğer Hemşireler	105	0	105
Lap-Penye Makinaları Operatörü	105	0	105
Diğer Garsonlar, Barmenler ve İlgili İşçiler	102	23	79
Ütücü (Elle)	102	10	92
Deri Giyim Dikişçisi	101	0	101
Diğer Tıp Doktorları	100	8	92
Halı Dokuyucu (El Tezgahı)	100	0	100
Nezaretçi ve Ustabaşı (Madencilik, Taşocakçılık ve Sondajcılık)	100	0	100
Mobilya Döşemecisi	98	0	98
Elektrik Teknisyeni (Genel)	96	1	95
Okul Öncesi Öğretmeni	96	17	79
Büro Memuru (Maliyet Hesabı)	93	37	56
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	93	17	76
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	93	21	72
Kasiyer	92	7	85
Hemşire (Genel)	88	11	77
Kat Görevlisi (Temizlik)	86	2	84
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni	86	3	83
Kurye	84	0	84
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	82	0	82
Temizlik Görevlisi	82	8	74
Bulaşıkçı (Stevard)	81	3	78
Ön Muhasebe Elemanı	81	39	42
Elektronik Teknikeri	80	1	79
Sağlık Memuru	80	7	73
Makine Teknisyeni (Genel)	79	1	78
Ziraat Mühendisi	77	5	72
Seyahat Servis Elemanı (Otobüs/Tren)	75	10	65
Diğer Dikişçiler ve Nakışçılar	74	0	74
İngilizce Öğretmeni	74	5	69
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine İle)	72	3	69
Tekstil Kalite Kontrol Teknisyeni	69	1	68
Oto Bakım-Onarımcısı	68	4	64
Soğuk Kaynak İşçisi	67	8	59
Tıbbi Sekreter	66	7	59
Komi	64	14	50
Yönetici (Perakende Ticaret)	63	4	59
Ağaç Değerlendiricisi	62	1	61
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	62	2	60

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Ütücü	62	15	47
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	61	25	36
Otobüs Şoförü (Kaptan)	61	8	53
Bilgisayar Mühendisi	59	2	57
Diğer Büro Memurları	59	8	51
Gıda Mühendisi	58	4	54
İşletmeci (Genel)	58	1	57
Elektrik Mühendisi (Genel)	57	4	53
İnşaat Mühendisi (Genel)	57	4	53
Mekanik Bakım-Onarımcı	57	2	55
Şarküteri, Bakkal ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	57	0	57
Diğer Elektrik Tesisatçıları	54	10	44
Kapıcı-Kaloriferci	54	15	39
Overlok Makinesi Operatörü	54	0	54
İtfaiyeci	53	0	53
Meydancı (Tekstil)	53	0	53
Yönetici (Kamu ve Özel Teşebbüse Ait Hizmetler)	53	2	51
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	52	5	47
Endüstri Mühendisi (Genel)	52	2	50
Diğer Madenciler ve Taş Ocakçılar	51	9	42
Elektrik Teknikeri	51	5	46
İzabeci (Oksijen ve Çelik Tavlama)	51	0	51
Pişirici (Bisküvi)	50	0	50
Plastik Mamuller İmal İşçisi	48	4	44
Argon Kaynakçısı (Tiğ Kaynakçısı)	47	1	46
Diğer Erkek Terzileri Kadın Terzileri ve Giyecek Dikicileri	47	2	45
Diğer Madenciler ve Taşocakçılar (Nitelik Gerektirmeyen)	47	4	43
Diğer Öğretmenler	47	4	43
Sigorta Satış Temsilcisi (Sağlık-Hayat)	47	5	42
Matematik Öğretmeni (Orta Öğretim)	46	11	35
Pazarlamacı	46	14	32
Diğer Telefon ve Telgraf Tesisatçıları	45	3	42
Turizm ve Otel İşletmeciliği Meslek Elemanı	45	0	45
Diğer İnşaat Teknisyenleri	44	15	29
Meyve ve Sebze Satış Elemanı	44	0	44
Diğer Motorlu Araç Sürücüleri	43	20	23
Diğer	7.416	1.195	6.23
TOPLAM	24.281	2.431	21.850

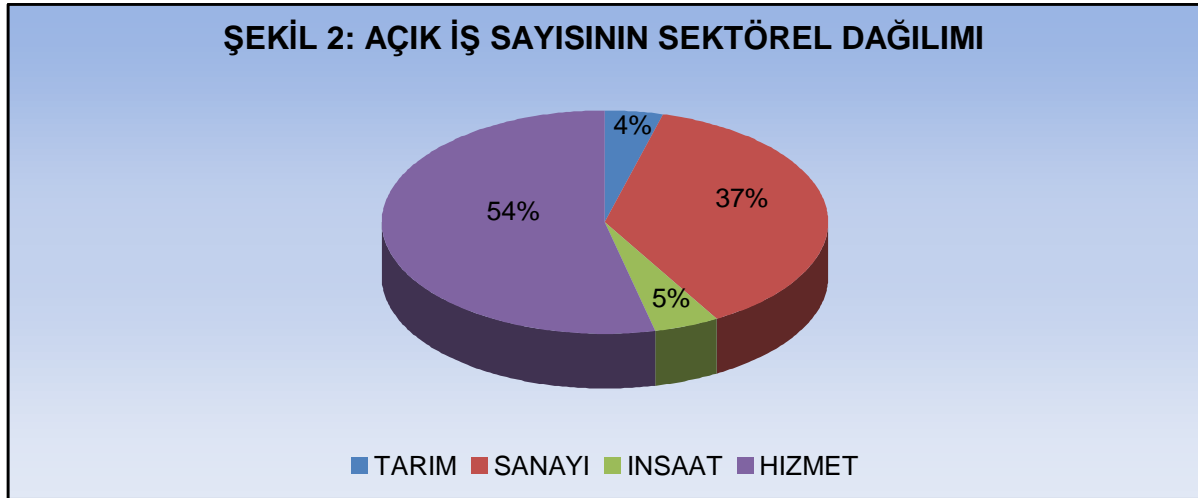
Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

En fazla açık iş Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş) mesleğinde bulunmaktadır. Açık işlerde Tekstil sektörüne yönelik mesleklerin ağırlığı bulunmaktadır. En fazla açık iş verilen ilk beş meslekten üçü Tekstil sektörüne yöneliktir. 24.281 kişilik açık iş toplam 1.035 farklı mesleğe dağılmıştır. Diğer başlığı altında sayısal olarak az talep olan yaklaşık 920 mesleğe ilişkin veriler toplanmıştır. Açık işlerin önemli bir kısmının nitelik gerektiren meslekler olması dikkat çekici diğer bir noktadır.

9 ve daha az kişi çalıştıran işyerlerinde en fazla açık iş Hizmetli (Kamu Kuruluşu), Muhasebe Meslek Elemanı, Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarımcılar ile Büro Memuru (Genel) mesleklerindedir.

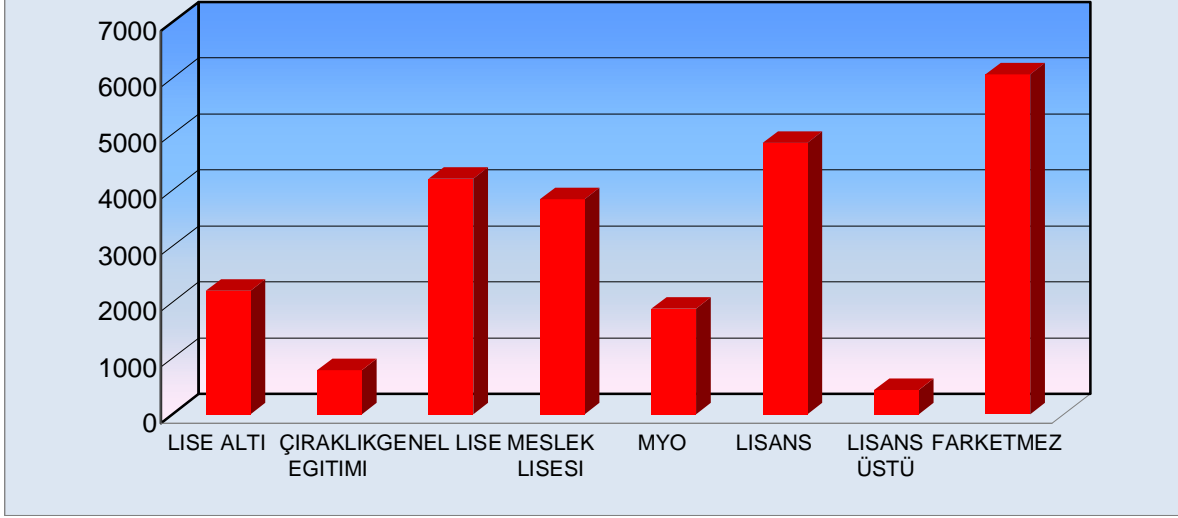
10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla açık iş Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş), Makineci (Dikiş), El ve Makine Dikişçisi (Genel) ile Büro Memuru (Genel) mesleklerindedir.

Toplam 24.281 kişilik açık işin % 90'nı 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden alınmıştır. İşyeri sayısında ağırlık 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde iken alınan açık işler ağırlıklı olarak 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden gelmiştir.

Açık işlerin % 54'ü Hizmetler sektöründe, % 37'si Sanayi sektöründe, % 5'i İnşaat sektöründe, % 4'ü ise Tarım sektöründedir. Anketin Kasım-Aralık aylarında yapılmasından dolayı Tarım ve İnşaat sektörlerinde açık iş oranı düşüktür.

ŞEKİL 3: İHTİYAÇ DUYULAN MESLEKLERİN EĞİTİM DÜZEYLERİ İTİBARIYLA DAĞILIMI

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok farketmez seçeneği işaretlenmiştir. Farketmezden şıkından sonra en çok tercih edilenler Lisans mezunları olmuştur. Lisans mezunlarından sonra sırası ile Genel Lise mezunları ile Meslek Lisesi mezunları gelmektedir. Açık işlerde ağırlığın Hizmetler sektöründe olması Lisans mezunları ve Genel lise mezunlarını ön plana çıkarmıştır. Sanayi sektöründen gelen taleplerle bağlantılı olarak da Meslek Lisesi mezunları ve Meslek Yüksek okulu mezunları daha az talep edilmiştir.

Özellikle nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki açık işler ile Tekstil sektörüne yönelik açık işlerde Farketmez seçeneği işaretlenmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER			
MESLEKLER	TOPLAM	1-9	10+
Makineci (Dikiş)	617	9	608
EI ve Makine Dikişçisi (Genel)	605	31	574
Beden İşçisi (Genel)	601	6	595
Garson (Servis Elemanı)	585	37	548
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	545	2	543
Kat Görevlisi (Temizlik)	510	3	507
Satış Elemanı	497	44	453
Diğer Garsonlar, Barmenler ve İlgili İşçiler	372	38	334
Meydancı (Tekstil)	364	0	364
Bulaşıkçı (Steward)	337	5	332
Diğer Koruyucu Güvenlik Elemanları	334	7	327

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Eğitim Öğretim Görevlisi	247	7	240
Diğer Kaynakçılar ve Pürmüzcüler	243	13	230
Gaz Altı Kaynakçısı	228	2	226
Bar Servis Elemanı (Bar Boy/ Bar Komi) (Otel)	204	10	194
Hizmetli (Kamu Kuruluşları)	171	49	122
Güvenlik Görevlisi	167	23	144
Aşçı	164	18	146
Ambalajcı (Elle)	157	19	138
Elektrik Mühendisi (Genel)	147	2	145
Resepsiyonist	144	4	140
Beden İşçisi (Temizlik)	142	15	127
Oto Boyacı	138	4	134
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	134	0	134
Mobilya İmalatçısı	133	31	102
Yardımcı Hemşire	131	1	130
Oda Görevlisi (Turizm)	129	0	129
CNC Tezgah Operatörü	124	6	118
Şoför (Yük Taşıma)	124	16	108
Kasap	118	3	115
Komi	118	5	113
Diğer Makine Alıştırıcı-Montörleri	116	0	116
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	112	17	95
Mobilya Döşemecisi	108	7	101
Hemşire (Genel)	107	0	107
Forklift Operatörü	104	0	104
Ütücü (Elle)	104	0	104
Diğer Hemşireler	102	0	102
Kasiyer	102	7	95
Tamirci-Makinist (Lokomotif)	100	0	100
Satış Elemanı (Tanıtım)	99	22	77
Makine Mühendisi (Genel)	97	6	91
Servis Garsonu	97	9	88
Sağlık Memuru	96	3	93
Şarküteri, Bakkal ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	96	1	95
Diğer Dikişçiler ve Nakışçılar	93	0	93
Barmen	89	0	89
Punta Kaynak Makinesi İşçisi	88	0	88
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	88	4	84
Deri Giyim Dikişçisi	86	0	86

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Elektronik Teknikeri	85	0	85
Pazarlama Sorumlusu(Alişveriş Merkezi)	74	11	63
Büro Memuru (Personel)	74	18	56
Muhasebe Meslek Elemanı	73	28	45
Seyahat Rehberi	73	3	70
Elektrik Teknisyeni (Genel)	72	0	72
Argon Kaynakçısı (Tiğ Kaynakçısı)	72	0	72
Plastik Mamuller İmal İşçisi	72	1	71
Büro Memuru (Genel)	69	17	52
Mekanik Bakım-Onarımcı	69	3	66
Kurye	68	6	62
Soğuk Kaynak İşçisi	66	4	62
Temizlik Görevlisi	64	6	58
Büro Memuru (Maliyet Hesabı)	61	31	30
Diğer Bükücüler, Dokuyucular, Trikotajcılar, Boyacılar ve İlgili İ.	61	0	61
Ön Muhasebe Elemanı	60	28	32
Meyve ve Sebze Satış Elemanı	60	0	60
Pişirici (Bisküvi)	60	0	60
Pazarlamacı	59	5	54
Elektrik Tamircisi	59	0	59
Bilgisayar Teknisyeni	58	2	56
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	57	0	57
Diğer Tahmil-Tahliye ve İlgili Yük Taşıma İşçileri	57	1	56
Kalite Kontrolcü	56	0	56
Ebe	55	10	45
Yiyecek İçecek İşletmeciliği Meslek Elemanı	54	4	50
Diğer Gündelikçiler, Temizleyiciler ve İlgili İşçiler	53	3	50
Diğer Tıp Doktorları	52	1	51
Makinatocu	50	0	50
Overlok Makinesi Operatörü	50	0	50
Vinç Operatörü	50	0	50
Beden İşçisi (İnşaat)	48	3	45
Matematik Öğretmeni (Orta Öğretim)	47	8	39
Elektrik-Elektronik Mühendisi	46	1	45
Tekstil Kalite Kontrol Teknisyeni	46	2	44
Alüminyum Doğramacı	46	6	40
Diğer Telefon ve Telgraf Tesisatçıları	46	2	44
İş Makineleri Operatörü	45	2	43
Makine Teknisyeni (Genel)	44	1	43

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Elektrik ve Elektronik Araçlar Kalite Kontrolcüsü	43	0	43
İnşaat Mühendisi (Genel)	42	11	31
Gıda Mühendisi	42	2	40
Ayakkabı İmalatçısı (Saya)	42	2	40
Sigorta Satış Temsilcisi (Sağlık-Hayat)	41	1	40
Aşçı Yardımcısı	41	0	41
Pirinç Kaynakçısı	41	0	41
Kendi İşletmesinde Çalışan (Perakende Ticaret)	40	25	15
Torna Tezgahı Ayarçı Operatörü (Metal İşçiliği)	39	5	34
Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarımcılar	39	0	39
Ütücü	38	0	38
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	37	19	18
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine İle)	37	0	37
İnfaz ve Koruma Memuru (Gardiyan)	36	0	36
Diğer Elektrik Tesisatçıları	36	5	31
Rektifiye Tezgahı Ayarçı-Operatörü (Metal İşçiliği)	36	4	32
Havacılık Mühendisi	35	0	35
Elektrik Teknisyeni (Yüksek Voltaj)	35	0	35
İtfaiyeci	35	0	35
Nezaretçi ve Ustabaşı (Madencilik, Taşocakçılık ve Sondajcılık)	35	3	32
Sınıf Öğretmeni	34	16	18
Diğer	5.866	786	4.898
TOPLAM	19.395	1.754	17.641

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

En çok temininde güçlük çekilen meslekler Makineci (Dikiş), El ve Makine Dikişçisi (Genel), Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı) ile Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)'dür. Temininde en çok güçlük çekilen mesleklerde de Tekstil sektörüne ilişkin meslekler ön plana çıkmıştır. En çok temininde güçlük çekilen ilişkin beş mesleğin üçü tekstil sektörüne yöneliktir. 19.395 kişilik temininde güçlük çekilen meslek toplam 930 farklı mesleğe dağılmıştır. Diğer başlığı altında sayısal olarak az teminde güçlük çekilen yaklaşık 820 mesleğe ilişkin veriler toplanmıştır.

Açık iş bulunan meslekler ile Temininde güçlük çekilen meslekler arasında paralellik görülmektedir. Temininde güçlük çekilen mesleklerin mesleki nitelik ve beceri gerektiren meslekler olması diğer dikkat çekici bir noktadır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler Hizmetli (Kamu Kuruluşları), Satış Elemanı, Diğer Garsonlar, Barmenler ve İlgili İşçiler, Garson (Servis Elemanı)'dur.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler Makineci (Dikiş) Beden İşçisi (Genel) El ve Makine Dikişçisi (Genel) ile Garson (Servis Elemanı)'dır.

19.395 kişilik temininde güçlük çekilen meslekler 930 farklı mesleğe dağılmıştır. Temininde güçlük çekilen kişi sayısının % 91'i 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerindedir. İşyeri sayısında ağırlık 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde iken teminde güçlük çekilen mesleklerde ağırlıklı olarak 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden gelmiştir.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER			
MESLEKLER	TOPLAM	1-9	10+
Satış Elemanı	1.034	40	994
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	777	-1	778
Makineci (Dikiş)	711	-6	717
Başka Yerde Sınıflandırılmamış İnşaat İşçileri (Diğer)	591	-6	597
Kasiyer	480	2	478
Diğer Koruyucu Güvenlik Elemanları	422	14	408
Diğer Garsonlar, Barmenler ve İlgili İşçiler	335	36	299
Pazarlama Sorumlusu (Alışveriş Merkezi)	242	-2	244
Kat Görevlisi (Temizlik)	214	17	197
Elektrik-Elektronik Mühendisi	188	2	186
Bilgisayar Operatörü	183	6	177
Büro Memuru (Genel)	172	4	168
Mozaikçi	163	0	163
Aşçı	160	14	146
Yönetici (Perakende Ticaret)	145	-3	148
Mobilya İmalatçısı	144	-14	158
Bankacılık Meslek Elemanı	123	2	121
Elektrik Mühendisi (Genel)	123	2	121
Güvenlik Görevlisi	122	35	87
Ambar İşçisi (Portör)	117	-2	119
Pazarlamacı	112	5	107
Makine Mühendisi (Genel)	107	5	102

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Garson (Servis Elemanı)	106	55	51
Meydancı (Tekstil)	106	4	102
Kuaförlük ve Güzellik Öğretmeni	101	101	0
El Sanatları / Dekoratif Sanatları Öğretmeni	100	100	0
Elektrik Tesisatçısı (Bina)	100	13	87
Mobilya ve Dekorasyon Öğretmeni (Orta Öğretim)	100	100	0
Otomotiv Öğretmeni	100	100	0
Üretim Planlama Memuru	99	0	99
Mobilya Döşemecisi	98	-1	99
Hizmetli (Kamu Kuruluşları)	91	4	87
Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	91	3	88
Mermerci ve Süsleme Taşçısı	79	15	64
Yardımcı Hemşire	79	1	78
Bilgisayar Mühendisi	78	19	59
Otobüs Şoförü (Kaptan)	78	3	75
Plastik Mamuller İmal İşçisi	75	4	71
Kasap	73	0	73
Satış Yönetimi Meslek Elemanı	71	-4	75
Deri Giyim Dikişçisi	70	-1	71
Sigorta Satış Temsilcisi (Sağlık-Hayat)	70	0	70
Eğitim Öğretim Görevlisi	69	36	33
Bulaşıkçı (Stevard)	67	4	63
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	65	0	65
Diğer Kasaplar ve Et Hazırlama İşçileri	64	0	64
Bar Servis Elemanı (Bar Boy/ Bar Komi) (Otel)	63	11	52
Montör (Elektrikli Cihazlar)	62	0	62
Aşçıbaşı	60	3	57
Resepsiyonist	59	12	47
Meyve ve Sebze Satış Elemanı	58	1	57
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	56	2	54
Döşeme Biçici	55	0	55
Transfer Elemanı (Turizm)	54	33	21
Elektronik Teknikeri	53	1	52
Hemşire (Genel)	53	0	53
Gaz Altı Kaynakçısı	52	2	50
CNC Tezgah Operatörü	50	3	47
Diğer Fidanlık İşçileri ve Bahçıvanlar	50	0	50
Diğer Telefon ve Telgraf Tesisatçıları	50	31	19
Gemi Doğramacısı	50	0	50

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Havacılık Mühendisi	50	0	50
İzabeci (Oksijen ve Çelik Tavlama)	50	0	50
Nakış Öğretmeni (Orta Öğretim)	50	0	50
Pres Tezgahı Operatörü	50	0	50
Tarımsal Kooperatifçilik Meslek Elemanı	50	0	50
Telekomünikasyon Teknisyeni	50	0	50
Satış Elemanı (Tanıtım)	49	-6	55
Diğer Elektronik Cihazlar Montörleri	48	86	-38
Güvenlik	48	-2	50
Satış Nezaretçisi (Perakende Ticaret)	48	0	48
Diğer Mobilya İşçileri	47	20	27
Nezaretçi ve Ustabaşı (Makine Ve Metal Mamuller İmalatı)	46	0	46
Ütücü	46	2	44
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	43	14	29
Ambalajcı (Makine İle)	42	12	30
Ayakkabı İmalatçısı (Saya)	42	0	42
Süthane/ Mandıra İşçisi (Genel)	42	3	39
Diğer Tütün Hazırlayıcılar ve Tütün İmal İşçileri	41	0	41
Dinamitçi	41	0	41
İşletmeci (Genel)	41	1	40
Masör	41	11	30
Tıbbi Sekreter	41	0	41
Diğer Aşçılar	40	0	40
Diğer Demirciler Alet Yapıcıları ve Mekanik Tezgah Operatör.	40	-10	50
Satış Elemanı (Parfümeri)	40	0	40
Animatör	39	8	31
Diğer Tıp Doktorları	39	-3	42
Diğer Yöneticiler	39	1	38
Tel Çekme İşçisi (Makine İle)	39	-1	40
Barmen	38	6	32
Elyaf Değerlendirici	38	1	37
Forklift Operatörü	37	0	37
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir İçi)	37	4	33
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	37	1	36
Diğer Diş İle İlgili Personel	36	10	26
Diğer Veznedarlar ve İlgili Personel	36	1	35
Tarla Ürünü Çiftlik İşçisi (Genel)	36	-2	38
Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları ve İlgili Elektrik İşçileri	35	10	25
Servis Garsonu	35	3	32

Ziraat Mühendisi	35	1	34
Diğer	3.677	637	3.040
TOPLAM	14.879	1.613	13.266

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

Bu tablo toplamda artış beklenen mesleklere göre hazırlanmıştır. Bir meslekte toplamda artış beklenirken 9 veya daha az kişi istihdam eden işyerlerinde azalış beklenebilir. Bu sebeple tabloda eksi değerlerde bulunmaktadır.

Toplam istihdamda en çok artış beklenen meslekler Satış Elemanı, Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş), Makineci (Dikiş), Başka Yerde Sınıflandırılmamış İnşaat İşçileri (Diğer) ile Kasiyerdir. Beklenen 14.879 kişilik istihdam artışı toplam 660 farklı mesleğe dağılmıştır. Diğer başlığı altında sayısal olarak az istihdam artışı beklenen yaklaşık 560 mesleğe ilişkin veriler toplanmıştır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler Kuaför ve Güzellik Öğretmeni, Mobilya Dekorasyon Öğretmeni (Orta Öğretim), Otomotiv Öğretmeni ile El Sanatları/ Dekoratif Sanatları Öğretmenidir. 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler Eğitim sektörüne yöneliktir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler Saat Satış Elemanı, Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş), Makineci (Dikiş) ile Başka Yerde Sınıflandırılmamış İnşaat İşçileridir.

Tahmin edilen 14.879 kişilik istihdam artışının % 89,2'sinin 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde olacağı öngörülmektedir. İşyeri sayısında ağırlık 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde iken 12 ay sonra istihdam artışı beklenen meslekler ağırlıklı olarak 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden gelmiştir.

Artış beklenen meslekler genellikle nitelik gerektiren mesleklerdir. Bunun içinde bugünden önlem alınmalı ve bu mesleklerle ilgili eleman yetiştirilmelidir. Tabi ki Hemşire, Öğretmen, Doktor, Mühendis gibi açık bulunan mesleklerde kısa vadede önlem almak mümkün olamamaktadır. Ancak mesleki ve teknik eğitim ile kısa sürede eleman yetiştirilebilecek mesleklere ağırlık verilebilir.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER

MESLEKLER	TOPLAM	1-9	10+
Beden İşçisi (Genel)	-1849	34	-1883
Beden İşçisi (Temizlik)	-1067	-80	-987
Beden İşçisi (İnşaat)	-926	36	-962
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	-918	2	-920
Makine Kurma ve Tesizat İşçisi	-515	0	-515
Ambalajcı (Elle)	-453	8	-461
Diğer Makine Alıştırıcı-Montörleri	-435	0	-435
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	-148	-1	-147
Diğer Madenciler ve Taşocakçılar (Nitelik Gerektirmeyen)	-351	1	-352
Diğer Şeker Muamele ve Tasfiye İşçileri	-321	0	-321
Elektrik-Elektronik Teknisyeni	-283	1	-284
Orman İşçisi	-278	0	-278
Turizm ve Otelcilik Elemanı	-265	45	-310
Diğer Gündelikçiler, Temizleyiciler ve İlgili İşçiler	-253	40	-293
Peyzaj Bahçivani	-245	1	-246
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	-240	0	-240
Nezaretçi ve Ustabaşı (Elektronik Teçhizat İmalat ve Donanım)	-235	0	-235
Pişirici (Bisküvi)	-235	0	-235
Fırın İşçisi (Tuğla, Kiremit ve Benzeri İnşaat Elemanları)	-207	7	-214
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine İle)	-202	2	-204
Hat Çekici (Telefon ve Telgraf)	-201	-3	-198
Şoför (Yük Taşıma)	-201	19	-220
Yardımcı Çiftlik İşçisi (Genel)	-195	1	-196
Deri İşçisi	-189	0	-189
Diğer Hizmetçiler ve İlgili Hizmet İşçileri	-189	-8	-181
Diğer Başka Yerde Sınıflandırılmamış İçki ve Gıda Mad. İşçi.	-183	6	-189
Diğer Öğretmenler	-179	-1	-178
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	-172	7	-179
Soğuk Kaynak İşçisi	-171	7	-178
Üst Düzey Yöneticisi (Kişisel Bakım ve Temizlik)	-142	-142	0
Büro Memuru (Sevk ve Tesellüm)	-141	2	-143
Kültürel Hizmet Görevlisi (Kültür Merkezi)	-140	0	-140
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	-135	0	-135
Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	-135	0	-135
Diğer Bina Bakıcıları	-130	4	-134
Paketleme İşçisi (Cam)	-130	0	-130
Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri	-112	0	-112

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Diğer Marangozlar ve Doğramacılar	-107	-104	-3
Bobinaj İşçisi (Elle)	-103	0	-103
Çömlek ve Porselen Şekillendirme İşçisi	-100	0	-100
İplik ve Örgü Yünü Kurutucu (Makinede)	-100	0	-100
Sır İşçisi	-100	0	-100
Diğer Boyacılar (İnşaat ve Bakım Hariç)	-99	0	-99
Kesim Teknisyeni (Tekstil Konfeksiyon)	-99	0	-99
Yiyecek İçecek İşletmeciliği Meslek Elemanı	-98	0	-98
Dizgici	-97	0	-97
Marangoz (Genel)	-95	-91	-4
Oto Boyacı	-90	-3	-87
Nakışçı	-86	0	-86
Sıcak Metal Dövmeci	-85	1	-86
Plastik Mamuller Montaj İşçisi	-83	10	-93
Tamirci-Makinist (Lokomotif)	-80	0	-80
Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar	-72	-10	-62
Büro Memuru (Personel)	-69	-3	-66
Plastik İşlemeci	-65	0	-65
Temizlik Görevlisi	-65	17	-82
Elektrik Teknisyeni (Genel)	-61	0	-61
Cam Mamul İşlemecisi (Finisaj)	-60	0	-60
Diğer Tuğla Örücüler, Taş Duvarcılar	-59	4	-63
Diğer Büro Memurları	-56	2	-58
Eİ ve Makine Dikişçisi (Genel)	-56	10	-66
Şoför (Yolcu Taşıma)	-55	-4	-51
İplik-Elyaf Boyama Makinesi Operatörü	-52	0	-52
Elektronik Montörü (Elektronik İkaz Sistemleri)	-51	-1	-50
Kalite Kontrolcü	-51	0	-51
Kendi İşletmesinde Çalışan (Toptan Ticaret)	-51	2	-53
Çiftçi (Tarla)	-50	-50	0
Elektronik Montörü (Genel)	-50	0	-50
Fırınlama İşçisi (Malt)	-50	0	-50
Kalite Kontrol İşçisi (Cam)	-50	0	-50
Üst Düzey Yöneticisi (Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama)	-50	-49	-1
Diğer Betonarmeciler, Şap İşçileri ve Mozaik (Terrazo) İşçileri	-49	0	-49
Kağıt İmal İşçisi (Elle)	-48	0	-48
Tel Çekme İşçisi (Elle)	-48	0	-48
Diğer	-2.613	-191	-2.422
TOPLAM	-17.424	-472	-16.952

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

Bu tablo toplamda azalış beklenen mesleklere göre hazırlanmıştır. Bir meslekte toplamda azalış beklenirken 9 veya daha az kişi istihdam eden işyerlerinde artış beklenebilir. Bu sebeple tabloda artı değerlerde bulunmaktadır.

Toplam istihdamda en fazla azalış beklenen meslekler Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (İnşaat) Beden İşçisi (Bina İnşaat)'dir. En fazla istihdam azalışı beklenen meslekler Beden İşçisidir. İstihdam azalışının % 27,3'ünün Beden İşçisi mesleğinde olacağı tahmin edilmektedir. Toplamda 390 meslekte 17.424 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir. Diğer başlığı altında sayısal olarak az istihdam azalışı beklenen yaklaşık 75 mesleğe ilişkin veriler toplanmıştır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler Üst Düzey Yöneticisi (Kişisel Bakım ve Temizlik), Diğer Marangozlar ve Doğramacılar ile Marangoz (Genel)'dir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (İnşaat), Beden İşçisi (Bina İnşaat)'dir.

En fazla istihdam azalışı beklenen Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat) ve Beden İşçisi (Bina İnşaat) mesleklerinde 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde istihdam artışı beklenmesi dikkat çekicidir.

Tahmin edilen 17.424 kişilik istihdam azalışının % 97,3'ünün 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde olacağı öngörülmektedir. İşyeri sayısında ağırlık 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde iken 12 ay sonra istihdam azalışı beklenen meslekler ağırlıklı olarak 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden gelmiştir.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM			
SEKTÖR	TOPLAM	1-9	10+
Toptan ve Perakende Ticaret	1.710	51	1.659
Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	962	16	946
Oteller ve Lokantalar	670	271	399
Eğitim	615	475	140
Makine ve Teçhizat İmalatı	429	146	283
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	409	10	399
Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	311	90	221
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	305	9	296

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	197	-105	302
Enerji Veren Madenlerin Madenciliği ve Taşocakçılığı	160	10	150
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı; Basım ve Yayım	103	8	95
Ağaç Ürünleri İmalatı	29	14	15
Balıkçılık	15	11	4
Ev İçi Personel Çalıştıran Hane Halkları	5	5	0
Kimyasal Madde ve Ürünler İle Suni Elyaf İmalatı	-39	12	-51
Kok Kömürü, Rafine Edilmiş Petrol Ürün. ve Nükleer Yakıt İm.	-41	9	-50
Tarım, Avcılık ve Ormançılık	-70	6	-76
Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	-73	28	-101
Enerji Üreten Maddeler Hariç Madencilik ve Taşocakçılığı	-133	28	-161
Deri ve Deri Ürünleri İmalatı	-169	6	-175
Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	91	-41	132
Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	-263	-71	-192
Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı	-389	1	-390
Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	-456	32	-488
Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	-552	-29	-523
Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	-597	83	-680
Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	-798	-6	-792
Ulaşım Araçları İmalatı	-1.144	-1	-1.143
Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	-1.312	-2	-1.310
İnşaat	-2.520	77	-2.597
TOPLAM	-2.545	1.143	-3.688

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; toplamda en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Toptan Perakende Ticaret, Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri ile Oteller ve Lokantalar olduğu görülmektedir.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Eğitim ile Oteller ve Lokantalar olacağı tahmin edilmektedir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Toptan Perakende Ticaret, Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri, Oteller ve Lokantalar ile Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri olduğu görülmektedir.

Toplamda en fazla istihdam azalışı beklenen sektörler ise İnşaat, Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı ile Ulaşım Araçları İmalatı sektörleridir.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen sektörler ise Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar ile Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

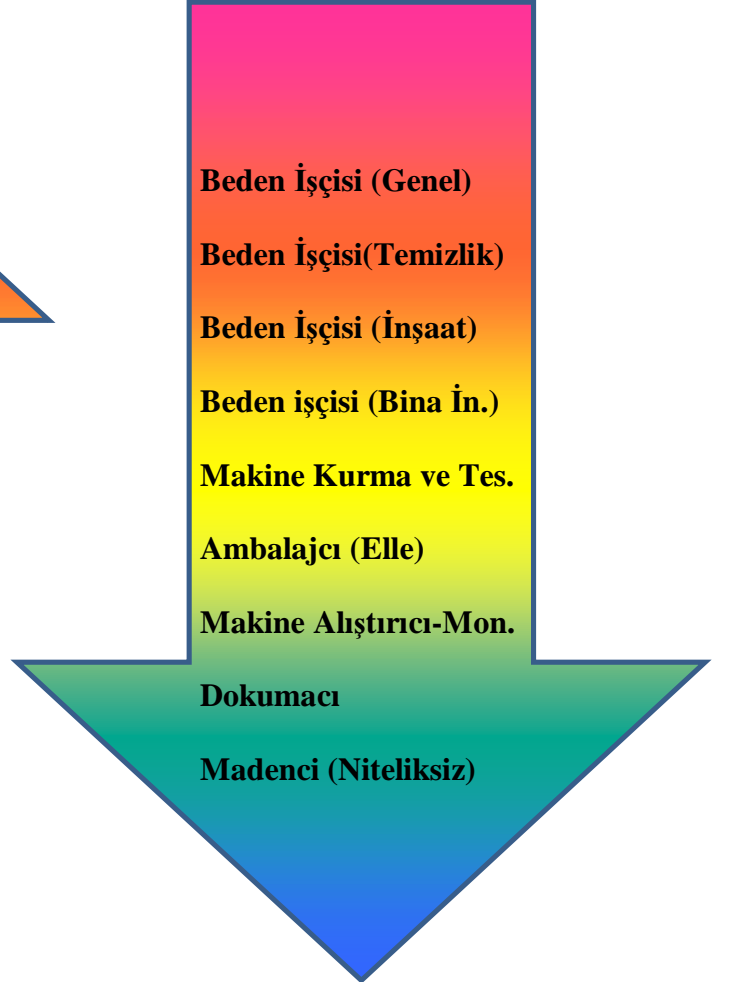
10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen sektörler İnşaat, Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı ile Ulaşım Araçları İmalatı sektörleridir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, toplam istihdamın 2.545 kişi azalacağı beklenmektedir. 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde ise istihdamın 1.143 kişi artacağı, 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde istihdamın 3.688 kişi azalacağı beklenmektedir.

Toplam istihdamın bir yıl sonra % 0,1 oranında, 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyerlerinde % 0,2 oranında azalacağı öngörülmektedir. 9 ve daha az kişi çalıştıran işyerlerinde ise istihdamın % 1 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

ARTIŞ
ADANA
ADIYAMAN
AFYON
AĞRI
AKSARAY
AMASYA
ANKARA
ANTALYA
BARTIN
BATMAN
BAYBURT
BİNGÖL
BİTLİS
BURDUR
ÇANAKKALE
ÇANKIRI
DİYARBAKIR
EDİRNE
ERZİNCAN
GİRESUN
İĞDIR
ISPARTA
K. MARAŞ
KARS
KIRIKKALE
KIRŞEHİR
KONYA
MALATYA
MARDİN
MERSİN
MUĞLA
NİĞDE
OSMANİYE
SAKARYA
SAMSUN
SİİRT
SİNOP
ŞANLIURFA
ŞIRNAK
TRABZON
UŞAK
YALOVA
YOZGAT
ZONGULDAK

AZALIS
AYDIN
BALIKESİR
BİLECİK
BOLU
BURSA
ÇORUM
DENİZLİ
DÜZCE
ELAZIĞ
ERZURUM
ESKİŞEHİR
GAZİANTEP
GÜMÜŞHANE
HAKKARİ
HATAY
İSTANBUL
İZMİR
KARABÜK
KARAMAN
KASTAMONU
KAYSERİ
KIRKLARELİ
KOCAELİ
KÜTAHYA
MANİSA
MUŞ
ORDU
RİZE
SİVAS
TEKİRDAĞ
TOKAT
TUNCELİ
VAN

DEĞİŞMEYECEK
ARDAHAN
ARTVİN
KİLİS
NEVŞEHİR

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 1,6'sı Tarım sektöründe, % 25,3'ü Sanayi sektöründe, % 10,5'i İnşaat sektöründe, % 62,6'sı Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Anket dolduran işyerlerinin % 37,2'si 10 ve daha fazla kişi, % 62,8'i 9 ve daha az kişi istihdam eden işyeridir. Çalışanların % 77,3'ü erkek iken, % 22,7'si kadındır. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (Genel)**"dir.

Toplam istihdamın bir yıl sonra % **0,2 oranında**, 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyerlerinde de % **0,2 oranında** azalacağı öngörülmektedir. 9 ve daha az kişi çalıştıran işyerlerinde ise istihdamın % **0,1 oranında** artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **24.281 açık iş** tespit edilmiştir. En fazla açık iş **Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)** mesleğinde bulunmaktadır. Açık işlerde Tekstil sektörüne yönelik mesleklerin ağırlığı bulunmaktadır. En fazla açık iş verilen ilk beş meslekten üçü Tekstil sektörüne yöneliktir.

9 ve daha az kişi çalıştıran işyerlerinde en fazla açık iş **Hizmetli (Kamu Kuruluşu), Muhasebe Meslek Elemanı, Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar ile Büro Memuru (Genel)** mesleklerindedir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla açık iş **Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş), Makineci (Dikiş), El ve Makine Dikişçisi (Genel) ile Büro Memuru (Genel)** mesleklerindedir.

En çok temininde güçlük çekilen meslekler **Makineci (Dikiş), El ve Makine Dikişçisi (Genel), Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı)** ile **Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)**'dür. Temininde en çok güçlük çekilen mesleklerde de Tekstil sektörüne ilişkin meslekler ön plana çıkmıştır. En çok temininde güçlük çekilen ilk beş mesleğin üçü tekstil sektörüne yöneliktir.

Açık iş bulunan meslekler ile Temininde güçlük çekilen meslekler arasında paralellik görülmektedir. Temininde güçlük çekilen mesleklerin mesleki nitelik ve beceri gerektiren meslekler olması diğer dikkat çekici bir noktadır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler **Hizmetli (Kamu Kuruluşları), Satış Elemanı, Diğer Garsonlar, Barmenler ve İlgili İşçiler** ile **Garson (Servis Elemanı)**'dur.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler **Makineci (Dikiş) Beden İşçisi (Genel) El ve Makine Dikişçisi (Genel)** ile **Garson (Servis Elemanı)**'dır.

İstihdamda en çok artış beklenen meslekler *Satış Elemanı, Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş), Makineci (Dikiş), Başka Yerde Sınıflandırılmamış İnşaat İşçileri (Diğer)* ile *Kasiyerdir*.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler *Kuaför ve Güzellik Öğretmeni, Mobilya Dekorasyon Öğretmeni (Orta Öğretim), Otomotiv Öğretmeni ile El Sanatları/ Dekoratif Sanatları Öğretmenidir*. 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler Eğitim sektörüne yöneliktir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler *Satış Elemanı, Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş), Makineci (Dikiş)* ile *Başka Yerde Sınıflandırılmamış İnşaat İşçileridir*.

Toplam istihdamda en fazla azalış beklenen meslekler Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (İnşaat), Beden İşçisi (Bina İnşaat)'dir. En fazla istihdam azalışı beklenen meslekler Beden İşçisidir. İstihdam azalışının % 27,3'ünün Beden İşçisi mesleğinde olacağı tahmin edilmektedir.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler *Üst Düzey Yöneticisi (Kişisel Bakım ve Temizlik), Diğer Marangozlar ve Doğramacılar ile Marangoz (Genel)'dir*.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler *Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (İnşaat), Beden İşçisi (Bina İnşaat)'dir*.

Sektörel olarak en fazla istihdam artışı Toptan Perakende Ticaret, Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri ile Oteller ve Lokantalar sektörlerinde beklenirken, en fazla istihdam azalışı ise İnşaat, Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı ile Ulaşım Araçları İmalatı sektörlerinde beklenmektedir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen sektör Toptan Perakende Ticaret iken en fazla istihdam azalışı beklenen sektör İnşaat olduğu görülmektedir

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen sektör Eğitim iken, en fazla istihdam azalışı beklenen sektör ise Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar sektörüdür.

Anketi dolduran işyeri sayısı olarak 9 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri ağırlıkta iken, işgücü piyasası içinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri ağırlıktadır.

Açık işler ve Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde özellikle Tekstil sektörüne yönelik meslekler ağırlıkta iken, istihdam artışı beklenen mesleklere baktığımızda üst sıralarda yine Tekstil sektörüne yönelik meslekler bulunsa da ağırlık Toptan Perakende Ticaret, Oteller ve Lokantalar sektörlerine yönelik mesleklerdir. İstihdam azalışında ise ön plana çıkan meslekler Beden işçiliği ile ilgili mesleklerdir.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yönlendirilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir. İstihdamdan kopacak işgücü de önceden göz önüne alınıp gerekli önlemler alınmalıdır.